

ΓΟΥΓΙΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ

Ο ΟΘΕΛΛΟΣ

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΘΕΟΤΟΚΗ

3—

Χωρίς ωφέλεια και χαρά για μένα.
Μισώ το Μαύρο, και παντού έχουν γνώμη
Πώς μέσα στα σεντόνια μου έχει κάμει
'Εκείνος το έργο το δικό μου. Βέβαια.
Δεν ξέρω αν είν' αλήθεια, αλλά και μόνο
Για μιὰ υποψία τέτοιας λογής θα κάμω
Σὰ νάτ'αν βέβαιο. Αὐτὸς μὲ καλοβλέπει,
Τόσο καλῆτερα ἔτσι θὰ δουλέψουν
'Απάνου του τὰ σκέδια μου. "Αντρας εἶναι
Κομπὸς ὁ Κάσιος· πρόκειται νὰ πάρω
Τὴ θέση του καὶ μ' ἕνα ὥραϊο φτερό
Νὰ στολιστεῖ ἢ διπλὴ κατεργαριά μου.
Μὰ πῶς; μὰ πῶς; Ὅθ' ἰδοῦμε· ἐγὼ σὲ λίγο
Στ' αὐτὶ τοῦ 'Οθέλλου θένα ψιθυρίσω
Πῶς ἡ γυναῖκα του ἔχει ἐλευτερίες
Πάρα πολλές μ' ἐκείνον. Πυκνὸς εἶναι
Στὴν εἰδὴ καὶ στοὺς τρόπους, κ' ὑποψίες
Μπορεῖ νὰ δώσει· καμωμένους εἶναι
'Επιταυτοῦ γιὰ νὰ πλαναίει γυναῖκες·
'Ελευτέρη ἔχει κ' ἀνοιχτὴ καρδιά
'Ο Μαῦρος καὶ νομίζει ἀνθρώπους τίμιους
Αὐτοὺς ποῦ τέτοιοι φαίνονται μονάχα.
'Απὸ τὴ μύτη τρυφερὰ κανεῖς
Μπορεῖ νὰ τονε σύρει σὰ φορτίκι.—
Εὐρέθηκε! Γεννήθηκε! — Στὸ φῶς
Τοῦ κόσμου πρέπει νάβγει ἀπὸ τὸν 'Αδῆ,
Τὸ τέρας, κ' ἀπ' τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι.

Φεύγει.

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΣΚΗΝΗ Α'.

*Μία παραθαλάσσια χώρα τῆς Κύπρου.
'Ενας προμαχώνας.*

'Ερχονται ὁ Μοντάνος καὶ δύο ἀρχόντοι.

MONT. Βλέπεις στὸ πέλαο κάτι ἀπ' τὸ ἀκρωτήριο;

ΠΡ. APX. Τίποτα, παρὰ μόνο ἀνταριασμένη
Τὴ θάλασσα· δὲ βλέπω οὔτε παννί
Στὸ ἀνάμεσα τῆς γῆς καὶ τοῦρανοῦ.

MONT. 'Ο ἀγγέρας μεγαλόφωνα, πιστεύω,

'Ἐχει μιλήσει στὴν ξηρά· ποτὲ
Πλὴν δυνατὰ δὲν τάραξε ἢ πνοή του
Τὰ μπεντένια μας· κ' ἂν ἀληθινὰ
Τὴν ἴδια λύσσα καὶ στὴ θάλασσα εἶχε,
Ποῖα δεντρένια πλευρὰ στὴ φώλιασὴ τους,
'Ἐγὼ θὰ ἐλυῶν'αν πάνου τους βουνά,
Ὅθ' ἐμέναν; Τί θ' ἀκούσουνε τ' αὐτιά μας;
ΔΕΥΤ. APX. Τὸ σκόρπισμα τοῦ Τούρκικου τοῦ στόλου.
Τί, στάσου μόνο στὸ γιὰλὸ ποῦ ἀφρίζει,
Ὅθ' σοῦ καστεῖ πῶς τὸ ὀργισμένο βράσιμα
Πετροβολὰ τὰ γνέφη, πῶς τὸ κύμα
Τὸ ἀνέμοταραγμένο νερὸ ρίχνει,
Μὲ τὴν ψηλὴ του καὶ τεράστια χήτη,
Στ' ἀστέρια πῆς 'Αρκούδας τὰ λαμπρά,
Καὶ τοῦ ἀσάλευτου πόλου σκοτινιάζει
Τὸ φυλάχτορα. 'Ἐγὼ ποτὲ δὲν εἶδα
Παρόμοια τρικυμῖα στὸ λυσασμένο
Τὸ πέλαγο.
MONT. "Αν ὁ Τούρκικος ὁ στόλος
Καταφυγὴ δὲν ἦρε καὶ λιμάνι,
Πνίγηκε. Δὲ θὰ μπόρει νὰ βυστάξει
Τέτοιο κακὸ.

'Ερχεται ἕνας τρίτος ἀρχοντας.

ΠΡ. APX. Σὰς φέρνω νέα, συντρόφοι!

'Ο πόλεμος ἐτέλειωσε· τοὺς Τούρκους

'Ἐδειρε τόσο ἢ τρομερὴ φουρτοῦνα,

Ποῦ τώρα εἶναι τὰ σκέδια τους χαμένα.

Πολεμικὸ βενέτικο καρὰδι

Τὸν ἄθλιο χαλασμοῦ εἶδε καὶ τὰς βλάβες

Ποῦ τὰ περισσότερὰ τους πλοῖα ἐπάθ'αν.

MONT. 'Αλήθεια;

ΠΡ. APX. 'Ἐδὼ ἔχει ἀράξει τὸ καρὰδι,

'Ἡ Βερονέζα· κ' ὁ Μιχάλης Κάσιος,

'Ο ὑπασπιστὴς τοῦ πολεμάρχου 'Οθέλλου,

'Ἐδῆκε στὴν ξηρά. Στὴ θάλασσα εἶναι

'Ο Μαῦρος ποῦ στὴν Κύπρο πληρεξούσιος

Διορίστηκε.

MONT. 'Ἐγὼ χαίρομαι γιὰ τοῦτο.

Εἶναι ἄξιος κυβερνήτης.

ΠΡ. APX. 'Αλλὰ ὁ ἴδιος

'Ο Κάσιος, μολοντί γιὰ τοῦ Τούρκου

Τὴ συφορὰ παρήγορα μιλοῦσε,

Ὅλιμμένος ἐφαινότου καὶ ἐδεότου

ρός να φτάσει ο Μαύρος, που από κείνον
Τὸν εἶχε ξεχωρίσει ἡ τρικυμία.

MONT. Ἄς κάμει ὁ Θεός τὸν ἔχω ὑπηρετήσει!
Καὶ ὁ ἀντρας ξέρει σὰ στρατιώτης τέλειος·
Νὰ προστάξει· μὰ ἄς πάμε στὸ ἀκρογιάλι!
Τόσο καὶ γιὰ νὰ ἰδοῦμε τὸ πλοιο πούρθε,
Ὅσο· καὶ γιὰ νὰ ρίξουμε τὸ βλέμμα,
Γιὰ τὸ γενναῖον Ὅθέλλο στὴ μακρότη,
Ὡς καὶ ποῦ ἀνακατόνετα· τὸ θῶρι
Τοῦ γαλάζιου οὐρανοῦ καὶ τοῦ πελάγου.
TP. APX. Ἐλάτε, ἄς πάμε, τί κάθε στιγμή
Μποροῦμε νὰ προσμένουμε ἐρχομούς.

Ἔρχεται ὁ Κάσιος.

ΚΑΣ. Γενναῖοι τοῦ πολεμῶχαρου νησιοῦ,
Εὐχαριστῶ σας ποῦ ἀγαπάτε τόσο
Τὸ Μαύρο. Ὁ Θεός ἐνάντια στὰ στοιχεῖα
Ἄς τὸν βοηθήσει, τί τὸν ἔχω χάσει
Σ' ἄσκημη θάλασσα.

MONT. Ἐχει πλοιο κελό;
ΒΑΣ. Καταξυλὴ ἔχει πλέρια τὸ καράδι,
Κ' εἶναι ὁ πιλότος ἀξίος καὶ καλός·
Κ' ἔτσι μποροῦν οἱ ἐλπίδες μου, ποῦ τόσο
Πολὺ δὲν ἔχουν φάγει· ὥστε νὰ σκάσουν,
Τὴν πιστευτὴ γιαιτριά τους νὰ προσμένουν.
Μία φωνὴ ἀπὸ μέσα. Ἐνα καράδι, ἔνα καράδι!
ΚΑΣ. Τί εἶναι

Ὁ θόρυβος αὐτός;

Ἔρχεται ἕνας τέταρτος ἄρχοντας.

TET. APX. Ἡ χώρα εἶναι ἔρμη,
Κι' ἀραδικασμένος ἔλος ὁ λαός·
Στ' ἀκρογιάλι φωνάζει: «Ἐνα καράδι!»
ΚΑΣ. Οἱ ἐλπίδες μου τὸ λέν τοῦ στρατηγοῦ μας.

Ἀκούονται κανονιές.

ΔΕΥΤ. APX. Χαιρετισμούς μᾶς δίνουν τὰ κανόνια.
Τοῦλάχιστο εἶναι φίλοι μας.
ΚΑΣ. Κύριέ μου,
Παρακαλῶ σε, πήγαινε νὰ ἴδεις
Ποῖος ἦρθε ἐδῶ καὶ πληροφόρησέ μας.
ΔΕΥΤ. APX. Πηγαίνω.

Φεύγει.

MONT. Πές μας, ὑπασιπιστή, εἶναι παντρεμένος;
Ὁ στρατηγός σας;

ΚΑΣ. Ναι καὶ εὐτυχισμένα.

Ἐκέρδισε μιὰν κόρη ποῦ εἶναι τύπος
Περιγραφῆς καὶ ξεκουσμένης φήμης,
Ποῦ ξεπερνᾷ τὲς φαντασιές τῆς πέννης
Τῶν παινετάδων, μίαν ποῦ τοῦ κορμιοῦ της
Τὰ φυσικὰ τὰ κάλλη ἀποστομόγουν
Τοὺς ἀφευρέτες.

Ξαναρχεται ὁ δεῦτερος ἄρχοντας.

Αἶ, ποῖος ἔχει φτάσει;

ΔΕΥΤ. APX. Τεὺ Μαύρου ὁ φλαμπουριάρης· κάποιος

ΚΑΣ. Εἶχε ἄγγελο καλόγγωμο προστάτη! Γιάγος.

Καὶ οἱ φουσκοθαλασσιές κ' οἱ τρικυμίες
Κ' οἱ ἀνέμοι ποῦ σβουρίζουν κ' οἱ τραχειές
Οἱ ξέρες κ' οἱ ἄμμοι οἱ σωριαστοί—προδότες
Ποῦ ἀδράζουν τὲς ἀνύποφτες καρτῆνες
Κρυμμένοι κάτω ἀπ' τὸ νερό—σὰ νάχαν
Τὴν αἴσθησιν τοῦ ὠραίου, τὸ φυσικὸ τους
Τὸ φονικὸ τὸ ἔργο ἐλησημονήσαν,
Ἄφινοντας τὴ θεῖα τὴ Δεσδεμόνα
Ἄδλαβη νὰ περάσει.

MONT. Ποιὰ εἶναι αὐτή;

ΚΑΣ. Αὐτὴ ποῦ σοῦλεγα εἶναι ὁ καπετάνος
Τοῦ τρανοῦ καπετάνου μας. Στὰ χέρια
Τὴν εἶχε ἀφήσει τοῦ ἀφοβοῦ τοῦ Γιάγου,
Ποῦ φτάνει ἐδῶ πρωτύτερα ἐφτά μέρες
Ἀπ' ἔτι ἐλογαριάζαμε. — Οὐρανέ μου,
Φύλαξε τὸν Ὅθέλλο τὰ παννιά του
Μὲ τὴ μεγαλοδύναμη πνοῆ σου
Φούσκωνε ἐσύ, καὶ κάμε νὰ εὐτυχίσει
Μὲ τὸ τρανὸ καράδι του σὲ λίγο
Τοῦτο τὸ ἀραξοδόλι μας, νὰ δώσει
Φωτιὰ καινούργια στὴν ψυχρὴ καρδιά μας
Καὶ νὰ παρηγορήσει θλιγνὴν τὴν Κύπρο.

Ἔρχονται ἡ Δεσδεμόνα, ἡ Αἰμίλια, ὁ Γιάγος, ὁ
Ροδρίγος καὶ οἱ συνακόλουθοί τους.

Ἄλλὰ κοιτάτε: ἐδγγήκαν στὸ γιאלὸ
Τοῦ καρδιοῦ τὰ πλοῦτη! Κυπριώτες,
Γονατιστοὶ δεχτήτε τὴν. Νὰ ζήσεις,
Κυρά μου ἡ χάρη τοῦρανοῦ μπροστὰ σου
Καὶ πίσω σου κι' ἀπ' ἔλεες τὲς μεριές
Ἄς σὲ περικυκλῶνει.

ΔΕΣΔΕΜΟΝΑ. Εὐχαριστῶ σε,

Κάσιε, τί ξέρεις γιὰ τὸν Κύριό μου;

ΚΑΣ. Δὲν εἶναι ἀκόμα ἐδῶ καὶ ξέρω μόνο

Ποῦνα· καλὰ καὶ πῶς σὲ λίγο θάρθει.

ΔΕΣΔ. Ὡ, ἐγὼ φοδοῦμαι! Πῶς τὸν ἔχεις χάσει;

ΚΑΣ. Οἱ ἀγῶνες τοῦρανοῦ καὶ τοῦ πελάγου

Μᾶς χώρισαν. Μόν' ἄκου: ἔνα καράδι!

Μία φωνὴ ἀπὸ μέσα. Ἐνα καράδι, ἔνα καράδι!

Ἀκούονται κανονιές.

ΔΕΥΤ. APX. Τὸ κάστρο τώρα χαιρετοῦν θεὸ νάνα
Φίλοι καὶ τοῦτοι.

ΚΑΣ. Ἄμέτε καὶ ρωτήσατε.

Φεύγει ἕνας ἄρχοντας.

Καλὸ στὸ φλαμπουριάρη. Στὴν Αἰμίλια. Καλῶς ἦρθες,

Κυρία. Καλέ μου Γιάγο, ἡ ὑπομονή σου

Ἄς μὴ χαλιάσει, ἂν παίρνω ἐλευτερίες:—

Τὴ διάκρισή μου κάνει ἡ ἀναθροφή μου

Ἀπόκοτη νὰ φαίνεται. Φιλεῖ τὴν Αἰμίλια.

ΓΙΑΓ. Κύριέ μου,

Τὰ χεῖλη της ἂν σοῦδινε, ἔσο ἐμένα

Τὴ γλώσσα μου χαρίζε: τὸ συχνό,

Θὲ νὰ ἐδαρίσσουν.

ΔΕΣΔ.

Ἄχ, μιλιὰ δὲν ἔχει.

ΓΙΑΓ. Έχει πάρα πολλή, μὰ τὴν ἀλήθεια,
Κι' αὐτὸ τὸ βλέπω ἐγώ, σὰ μὲ νυστάζει.
Θέ μου, Κυρία, τὸ δέχομαι, μπροστά σου
Βάζει τὴ γλώσσα μέσα τῆς λιγάνι.
Καὶ μὲ τὸ νοῦ τῆς τρώγεται.

ΑΙΜΙΛΙΑ. Δὲν ἔχεις
Δίκιο κανένα νὰ τὸ λές.

ΓΙΑΓ. Ναι, ναι!
Κονίσματα εἶσατε δὲξ ἀπὸ τὸ σπίτι
Στὴ σάλα σας κουδούνια· κι' ἄγριοι γάτοι.
Στὸ μαγειριό σας· κάνετε τὲς ἄγιες,
Σὰ βρίζετε· γενόσαστε διαβόλοι,
Ἄν σὰς πειράξουν τὸ νοικοκυριό σας
Παιγνίδι· εἶναι· γιὰ σὰς, καὶ τὸ κρεβδάτι
Νοικοκυριό.

ΔΕΣΔ. Ντροπή, ντροπή σου, ψεύτη.

ΓΙΑΓ. Ἄς γένω Τούρκος, ἂν δὲν εἶναι ἡ ἀλήθεια.
Γιὰ παιγνίδια σηκόνεστε καὶ πᾶτε
Γιὰ δουλειὰ στὸ κρεβδάτι.

ΑΙΜ. Δὲ θὰ γράψεις
Τὰ ἐγκώμιά μου.

ΓΙΑΓ. Κι' οὔτε μὴ μ' ἀφήσεις.

ΔΕΣ. Τί θᾶγραφες γιὰ μέ, γιὰ νὰ παινέσεις;

ΓΙΑΓ. Ὁραία Κυρά μου, μὴ με ὑποχρεώνεις.
Τίποτα δὲ φελάω, ἂ δὲν κατακρένω.

ΔΕΣΔ. Κάμε μιὰ δοκιμὴ.—Μὰ πὲς μου, ἐπῆγε
Κανένας στὸ λιμάνι;

ΓΙΑΓ. Ναι, Κυρία.

ΔΕΣΔ. Χαρούμενη δὲν εἶμαι· κι' ὅμως θέλω
Ἄλλοιότηκη νὰ φαίνομαι· ἀπ' ἔτσι εἶμαι.

Λοιπὸν εἰπές· πὼς θένα μ' ἐπαινοῦσες;

ΓΙΑΓ. Σκέφτομαι· ἀλλὰ μὲ τόση δυσκολία
Ἡ φαντασία μου βγαίνει ἀπ' τὸ κουτούκι,
Μ' ὅσην ἀπὸ ἓνα κούρκιδο καὶ ἓ ἱξιός.

Μαζῆ καὶ τὸ μυαλό κι' ἔλα ποῦ παίρνει.

Ἄλλὰ κοιλοπονάει ὡς τόσο τώρα

Ἡ Μουσα μου καὶ ἰδοῦ τὸ γέννημά της:

Μυαλό ἂν ἔχει· κι' ἀσπράδες μὴν ἄσπρη μὲ μυαλό,

Τοῦτες τῆς χρησιμεύουν, τὲς χρησιμεύει αὐτό.

ΔΕΣΔ. Ὁμορφος ἐπαινος! Ἄλλὰ ἂν εἶναι· μαύρη μὲ
μυαλό;

ΓΙΑΓ. Ἄν εἶναι μαύρη· κ' ἔχει· μυαλό καὶ λογικό
Θὰ βρεῖ ἡ μυυράδα τᾶσπρο ποῦναι· γι' αὐτὴν καλό.

ΔΕΣΔ. Ἀπὸ κακὸ σὲ χειρότερο.

ΑΙΜ. Κι' ἂν εἶναι ἄσπρη· κ' ἀνέμουαλη;

ΓΙΑΓ. Δὲ στάθηκε καμιά ποτὲ ἄσπρη καὶ τρελλή.

Τι ἡ τρέλλα τῆ βοηθάει· κληρονομιά νὰ ἴδει.

ΔΕΣΔ. Αὐτὰ εἶναι παλαιὰ, ἀνόητα παράδοξα, ποῦ κά-
νουν νὰ γελοῦν τοὺς ἀνέμουαλους στὰ καπηλειά. Μὰ
ποῖδ ἄθλιο ἐγκώμιο ἔχεις νὰ κάμεις γιὰ μίαν ποῦναι
καὶ ἄσκημη καὶ ἀνέμουαλη;

ΓΙΑΓ. Καμιά δὲν εἶναι τόσο· κ' ἄσκημη καὶ τρελλή,
Ἄσκημιες ὅμοιες κάνουν τρελλές, γερές, κι' αὐτή.

ΔΕΣΔ. Ὁ οὐρανὲ, τί ἀμάθεια! Ἐδωκες στὸ χει-
ρότερο τὸν καλύτερον ἐπαινό σου. Μὰ ποιὸν ἐπαινο

θὰ χάριζες μιανῆς γυναικὸς, ποῦ νᾶναι ἀληθινὰ·
παίνετη, μιανῆς ποῦ γνωρίζοντας ἡ ἴδια τὴν ἀξία της,
μὲ τὸ δίκιο τῆς κράζει μάρτυρα τὴν ἴδια τὴν κακο-
σύνη;

ΓΙΑΓ. Αὐτὴ ποῦ ὄραία ἦταν πάντα, ποτὲ περήφανη,
Γλώσσα εἶχε μὰ ποτὲ τῆς δὲ σήκωνε φωνή.

Δὲ στολιζότουν, κι' ὅμως χρυσάφια εἶχε πολλὰ,
Ξεμάκρανε ἀπ' τοὺς πόθους, λέγοντας: «θὰ ἴθελα!»

Αὐτὴ, ἐνῶ στὸ θυμὸ τῆς μπόρειε νὰ γδικηθεῖ,
Σκορποῦσε τὴ χολή τῆς, σταμάταε τὴν ὄργη.

Ξεχώριζε, γιὰτὶ εἶχε σπουδάξει στὰ γερά,

Ἄπ' τοῦ φαγγριοῦ τὸ στόμα τοῦ θούνου τὴν ὄρα.

Σκεφτότουν μὰ ποτὲ τῆς δὲ μολογοῦσε τί.

Πολλοὶ τὴν ἀκλουθοῦσαν, δὲ γύριζε νὰ ἴδει·

Ἐκεῖνη ἄνθρωπος ἦταν, — ἂν τέτοια ἦταν καμιά, —

ΔΕΣΔ. Γιὰ νὰ κάνει τί;

ΓΙΑΓ. Γιὰ νὰ βυζᾶνει νήπια καὶ νὰ πουλεῖ κρασιά.

ΔΕΣΔ. Ὁ εἶναι πολὺ κουτσὸ καὶ ἀδύνατο τὸ συμπέ-
ρασμα. — Μὴν πάρεις, Αἰμιλία, μαθήματα ἀπὸ κείνον,
κι' ἄς εἶναι ἄντρας σου. — Τί λὲς ἐσύ, Κάσσιε; μὴ δὲν
εἶναι ἀνεύλαθος καὶ ἄσματος συμβουλάτορας;

ΚΑΣ. Μιλεῖ σὰ στὸ σπίτι του, Κυρία. Θὰ σοῦ ἀρέ-
σει περισσότερο σὰ στρατιώτης· παρὰ σὰ γραμματι-
σμένος.

ΓΙΑΓ. (Κατὰ μέρος). Τῆς πιάνει τὸ χέρι! Αἶ, καλὰ
κάνετε· κρυφομιλήστε! Μὲ μία τόσο μικρὴ ἀραχνιὰ
σὴν τούτην ἐδῶ θὰ πιάσω μία μυγα μεγάλη σὴν τὸν
Κάσσιο. Αἶ, χαμογέλα τῆς· ναι, ναι! Παγίδα θὰ σοῦ
στήσω τὴν ἴδια σου τὴν εὐγένεια. Δὲς τὴν ἀλήθεια·
πραγματικὰ εἶναι ἔτσι· ἂν ἴσως τέτοιες πονήριες σοῦ
στοιχίσουν τὸ ὑπασπιστίκι, θάταν καλύτερὰ σου νὰ
μὴν ἐφιλοῦσες τόσο συχνὰ τὰ τρία σου τὰ δάχτυλα,
ποῦ, κάνοντάς το αὐτὸ τώρα πάλι, ἔχεις φαίνεται
μεγάλῃ ἄρεξη νὰ περνᾶς γιὰ μεγαλοσάνος. Πολὺ καλὰ.
Λαμπρὴ εὐγένεια. Μάλιστα. Πάλι τὰ δάχτυλά σου
στὰ χεῖλη; Γιὰ σένα κάλλιο ἄς εἴτανε κνούλια κλυ-
στηριοῦ. (Σαλισμοὶ ἀπὸ μέσα). — Ὁ Μαῦρος! Γνω-
ρίζω τὸ σαλπίγγι του.

ΚΑΣ. Ἀληθινὰ αὐτὸς εἶναι.

ΔΕΣΔ. Ἐλάτε, πάμε

Νὰ τὸν συναπαντήσουμε.

ΚΑΣ. Κοιτάχτε.

Ἐρχεται τώρα.

Ἐρχεται ὁ Ὁθέλλος καὶ οἱ συνακόλουθοί του.

ΘΘΕΛ. Ὁραία μου πολεμίστρα!

ΔΕΣΔ. Ἀγαπητέ μου Ὁθέλλο!

ΘΘΕΛ. Ὁ θαυμασμός μου

Εἶναι μεγάλος ὅσο κ' ἡ χαρὰ μου,

Ποῦ ἐδῶ σὲ βλέπω ὀμπρός μου, τῆς ψυχῆς μου

Θαράπισο! Ἄν ἴσως ἐπειτα ἀπὸ κάθε

Φουρτοῦνα ἀκολουθεῖ τέτοια γαλήνη,

Ἄς φυσοῦσαν οἱ ἀνέμοι ὡς νὰ ξυπνήσουν

Τὸ θάνατο, κ' οἱ βάρκες ποῦ χτυπιώνται

Ἄς σκαρφαλόταν θάλασσας βουνὰ

Τόσο ψηλὰ ὅσο κ' ὁ Ὀλυμπος, καὶ πάλι

Τόσο βρθειά ἄς βουλοῦσαν ὅσο ὁ Ἄδης
Μακρὰ εἶναι ἀπὸ τὰ οὐράνια. Ἄχ ἂν ἐρχότου
Ὁ χάρος τώρα, θάταν τούτη ἡ ὥρα
Ἡ τρισμακκαρισμένη; τί φοβοῦμαι;
Πῶς ἔλαβε ἡ ψυχὴ μου τόσο τέλεια
Χαρά, ποῦ μὴ ἀναγάλλιαση παρόμοια
Στὸ ἀνέγνωρο μελλάμενο δὲ θυρεῖ.
ΔΕΣΔ. Ὁ Θεὸς φυλάξοι· κι' ἄς θελήσει, πάντα
Ν' ἀξίλνει, ὅπως οἱ μέρες μας περσεύουν,
Ἡ χαρὰ μας κ' ἡ ἀγάπη.

ΟΘΕΛ. Εἰπέτε ἀμήν,
Δύναμες εὐτυχιστρές! Δὲ μπορῶ
Νὰ μιλήσω ἀρκετά, γιατί ἡ χαρὰ μου
Μὲ παραλυεῖ. Πάρα πολὺ μεγάλη
Εἶν' ἡ ἀναγάλλιασή μου. Ἄς εἶναι τοῦτο
Καὶ τοῦτο τὸ φιλι οἱ κακοφωνίες
Οἱ πλιὸ τρανές ποῦ ἡ ἀγάπη μας θὰ κάνει.
ΓΙΑΓ. (Κατὰ μέρος). Εἴσαστε γιὰ τὴν ὥρα ἁρμονισμέ-
Ἄλλὰ σὺν τίμιος ποῦ εἶμαι θὰ ξεστρίψω [νοί,
Σὲ λίγο τὰ κλειδιά ποῦ κάνουν τέτοια
Τῆ μουσική σας.

ΟΘΕΛ. Πᾶμε στὸ καστέλλι.
Ἄκουστε, φίλοι! οἱ πόλεμοι τελειῶσαν
Ἐπιγίγηκαν οἱ Τοῦρκοι.—Ἐδῶ τί κάνουν
Οἱ παλαιοὶ μου οἱ γνώριμοι; —Γλυκειά μου,
Ἐδῶ θὰ σ' ἀγαπήσουν.—Εἶχα βρεῖ
Καλές καρδιές στὴν Κύπρο. Μά, ψυχὴ μου,
Ἄπρεπα φλυαρῶ καὶ στὴ χαρὰ μου
Παραλογάω.—Καλέ μου Γιάγο, σύρε,
Παρακαλῶ σε, κάτου στὸ λιμάνι,
Ἐεφόρτωσε τὸ πρᾶμα μου καὶ φέρε
Τὸν πλοίαρχο στὸ κάστρο· εἶναι ἄξιος ἄντρας,
Κ' ἡ ἀξιόδα του γυρεύει σεδασμό.—
Μὰ ἄς πᾶμε, Δεσδεμόνα! ἀκόμα μία
Φορὰ: καλῶς σ' εὐρήκα ἐδῶ στὴν Κύπρο.

Ὁ Ὀθέλλος, ἡ Δεσδεμόνα καὶ οἱ συνακόλουθοί
τους φεύγουν.

ΓΙΑΓ. Ἐλα σὲ λίγο νὰ μ' ἀνταμώσεις στὸ λιμάνι.
Σίμωσε ἐδῶ. Ἄν εἶσαι γενναῖος ἄντρας (καὶ καθὼς
λένε, ταπεινοὶ ἄνθρωποι· σὺν εἶναι ἐρωτημένοι ἔχουν
στὸ χαραχτήρα τους λεθεντιὰ περισσότερη ἀπ' ὅση
τοὺς εἶναι φυσικιά) ἀκουσέ με. Ὁ ὑπασπιστὴς ἀπόψε
θὰ ξενοχτήσῃ στὸ φυλακείο. Μὰ πρέπει πρῶτα ἀπ'
ὅλα νὰ σοῦ εἰπῶ τοῦτο: ἡ Δεσδεμόνα εἶναι καθαυτὸ
ἐρωτημένη ἀπὸ αὐτόνε.

ΡΟΔΡ. Ἄπὸ αὐτόνε; Εἶναι ἀδύνατο!

ΓΙΑΓ. Βάλε τὸ δάχτυλό σου στὸ στόμα σὲ τοῦτον
τὸν τρόπο, καὶ ἀφησέ με νὰ διδάξω ἐγὼ τὴν ψυχὴ
σου. Σημείωσε, παρακαλῶ, μὲ πόσο πάθος αὐτὴ πρω-
τοχαγᾶπησε τὸ Μαῦρο, ὅχι γιὰ ἄλλο παρὰ γιατί ἦταν
κκυκησιάρης καὶ τῆς ἐδιηγότου φανταστικὰ ψέματα·
καὶ θὰ τὸν ἀγαπάει ἀκόμα γιὰ τὲς φλυαρίες του; Ἡ
φρόνιμή σου ἡ καρδιά ἄς μὴν τὸ φανταστεῖ. Τὰ μάτια
τῆς χρειάζονται θροφή· καὶ ποιά εὐχαρίστια μπορεῖ

νὰ βρῆσαι μὲ τὸ νὰ τηράζῃ τὸ διάβολο; Ὅταν τὸ
αἷμα ἀπομωραθεῖ στὴ δουλειὰ ποῦ ξεφαντώνει, πρέπει,
γιὰ νὰ ἀνάψῃ ξανά καὶ γιὰ νὰ δώσει πάλι χορταμό,
νὰ ὑπάρχει καινούργια ὄρεξη, κι' ὡμορφιά στὰ κινή-
ματα, καὶ συμφωνία στὰ χρόνια, στοὺς τρόπους καὶ
στὰ κάλλη· κι' ὅλα αὐτὰ τοῦ λείπονται τοῦ Μαύρου.
Τώρα· γιατί δὲν ἔχει αὐτὰ τὰ περιζήτητα προσόντα,
ἡ ψιλὴ τῆς ἡ τρυφεράδα θένα βρεθεῖ γελασμένη· ὁ
καταπιῶνας τῆς θὰ ἀρχίσει νὰ τὴν κλείει· ὁ Μαῦρος
δὲ θὰ τῆς ἀρέσει πλιὰ καὶ θὰ τόνε σιχαθεῖ. Ἡ ἴδια
ἡ φύση θὰ τῆς διδάξῃ καὶ θὰ τῆς σπρώξῃ σ' ἓνα
δεύτερο διάλεγμα. Ἀφοῦ ἔτσι εἶναι τὰ πράματα, Κύ-
ριε, ἡ ἀκόλουθη ὑπόθεση εἶναι τελείως φανερὴ καὶ
ἀδυσία. Ποιὸς στέκεται τόσο ψηλὰ στὰ σκαλοπάτια
τῆς τύχης ὅσο ὁ Κάσσιος, ἓνας ἀπιαστος κατεργάρης,
ποῦ ἡ συνείδησή του δὲν πάει μακρύτερα ἀπὸ τὸ νὰ
τυλιγέται μὲ τὴν εἰδὴ μόνο τῆς ἀνθρωπιᾶς καὶ τῆς
διάκρισης, γιὰ νὰ μπορέσει αὐτὸς νὰ ἀπολάβῃ στὸ
τέλος τὲς ἀκόλαστες καὶ ἄσωτες κρυφές ἐπιθυμίες
του; Βέβαια κανένας, κανένας. Τετραπέρατος καὶ
φίλος κατεργάρης, ποῦ ξέρει νὰ βρῆσαι τὴν περιστά-
ση, καὶ ποῦ τὸ μάτι του ξέρει νὰ τυπώνει καὶ νὰ πλα-
στογραφίσει πλεονεχτήματα, ἂν καὶ τὸ ἀληθινὸ πλεο-
νέχημα ποτὲ δὲν παρουσιάζεται, ἓνας διαβολομένος
κατεργάρης! Καὶ ἀπάνου ἀπ' ὅλα αὐτὰ ὁ κατεργάρης
εἶναι ὡμορφος καὶ νέος, κ' ἔχει στὸν ἑαυτὸ του ὅλα
τὰ ἀπαιτούμενα, γιὰ νὰ τραβάει. ὅλα τὰ τρελλὰ καὶ
θαλερὰ μάτια, ἓνας παθιασμένος καὶ ξετελειωμένος
κατεργάρης! Καὶ ἡ Κυρία ἀμέσως τὸν εὐρήκε.

ΡΟΔΡ. Δὲ μπορῶ νὰ τὸ πιστέψω γιὰ κείνην· εἶναι
γιομάτη ἀρετῆ καὶ εὐλάβεια.

ΓΙΑΓ. Μοῦντζες νάχει ἡ εὐλάβεια! Τὸ κρασί ποῦ
πίνει εἶναι καμωμένο ἀπὸ σταφύλια. Ἄν ἦταν ἐνά-
ρετη δὲ θάχε ποτὲ ἀγαπήσει τὸ Μαῦρο. Ἐνάρετη ἡ
πῆττα! Δὲν τὴν εἶδες πῶς ἐπαίξε μὲ τὴν ἀπαλάμη
τοῦ χεριοῦ του; Δὲν τὸ παρατήρησες;

ΡΟΔΡ. Ναι, τὸ παρατήρησα, μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν
παρὰ εὐγένεια.

ΓΙΑΓ. Ἀγνεῖα ἦταν, μὰ τοῦτο τὸ χέρι! Ὁ πίνα-
κας καὶ ὁ σκοτεινὸς πρόλογος στὴν ἱστορία τῆς φι-
λοσοφίας καὶ τῆς ἀκάθαρτης σκέψης. Τόσο σιμὰ
ἦρθαν τὰ χεῖλη τους ποῦ οἱ πνοές τους ἐφιλιῶνταν
μαζῆ! Βρωμερές ἰδέες, Ροδρίγο! Μὰ ἀφησέ με νὰ
σ' ὀδηγήσω. Ἐγὼ σ' ἔφερα ἀπὸ τὴ Βενετιά. Ἐε-
νύχτησε ἀπόψε ἐκεῖ, ποῦ θὰ σὲ προστάξω. Ὁ Κά-
σσιος δὲ σὲ γνωρίζει. Ἐγὼ δὲ θάμαι· μακρὰ σου. Βρὲς
μὴν εὐκαιρία, γιὰ νὰ χολέψεις τὸν Κάσσιο· εἴτε μι-
λώντας του πάρα μεγαλόφωνα, εἴτε παραβιάζοντας
τὲς προσταγές του, ἢ ὅπως ἄλλοιῶς σοῦ ἀρέσει, κα-
θὼς ἡ στιγμή θὰ σοῦ τᾶφερνε πλιὸ βολικά.

ΡΟΔΡ. Καλά.

ΓΙΑΓ. Κύριε, αὐτὸς γλιγῶρα κι' ἀξάφνα θυμόνει,
κ' ἴσως μπορεῖ νὰ σὲ χτυπήσει. Μὰ δῶσε του ἀφορμὴ
νὰ τὸ κάμει, γιατί μ' αὐτὴ τὴν αἰτία ἐγὼ θὰ σηκώσω
σὲ ἀνταρσία τοὺς Κυπριώτες, ποῦ δὲ θὰ ὑποταχτοῦν

Ξανά παρά μέ τή μετάθεση τοῦ Κάσσιου. Καί τότες θάναι πλιό σύντομο τό ταξειδι τοῦ πόθου σου, μέ τό που ἐγὼ θά τό βοηθήσω, κκι γιά πολλή σου ὠφέλεια. Ἐλα τὰ μπόδια θά παραμεριστοῦν, ἐνῶ ἂν δέν τό κάμεις δέν ἔχουμε κκιμίαν ἐλπίδα νά προκόψουμε.

ΡΟΔΡ. Θά τό κάμω, ἂν ἴσως βρῶ τὸν τρόπο.

ΓΙΑΓ. Σοῦ 'τό τάζω. Περιμένέ με σέ λίγο στό κάστρο. Πρέπει νά ξεφορτώσω τὰ πράματά του. Γειά σου. ΡΟΔΡ. Γειά σου. (Φεύγει).

ΓΙΑΓ. 'Ο Κάσσιος, ναί, γιά ἐκείνην λαχταράει, 'ἴσως κι' αὐτή θέ νά τον ἀγαπάει.

Τοῦ Μαύρου, ἂν κκι τονέ μισῶ, ἢ καρδιά του

Πιστή εἶναι, τρυφερή κ' εὐγενικά,

Και γιά τή Δεσδεμόνα θάναι, λέω,

'Αντρας ἀγαπησιάρης. Μά ὡς κ' ἐγὼ

Τήν ἀγαπάω. 'Οχι τέλεια ἀπό λαγνεῖα,

'Αν κκι κκαταλαοῦ δέν εἶμαι ἀθῶος

'Από ἕνα κκιμα τόσο σοδαρό,

Μά κκι γιά ναῦρει θρέμμα ἢ ἐγδίκησή μου :

Τι ἐγὼ ὑποφιάζω πῶς ἀπ' τό ἀλογό μου

Μ' ἔρριξε ὁ λάγνος Μαῦρος κ' αὐτή ἢ ἰδέα

Σά φαρμάκι μου τρώει τὰ σωθικά,

Και τίποτα οὔτε πρέπει οὔτε μπορεῖ

Νά μου γλυκάνει τήν καρδιά, ἂν σέ ἴσιο

Λογαριασμό γυναίκα γιά γυναίκα

Δέν ἔρθουμε. Κι' ἂν τοῦτο δέν πιτύχει,

Σέ ζήλια τόσο ἀψυά θά τότε ριζῶ

Που ὁ νοῦς δέ θά μπορεῖ νά τὸν γιττρέψει.

'Αν τό κουρέλλι αὐτό τῆς Βενετιάς,

Που σά σκυλλί κατόπι μου τό σέρνω

Γιά τό ζωερό ζουλάπι του, βιστάξει

Σ' αὐτό που τόχω στρώσει, θά ξεγύρω

Τὸν κύρ Μιχάλη Κάσσιο και σκληρὰ

Μπροστὰ στό Μαῦρο θά τον ζευτελίσω,

Γιατί τονέ φοδοῦμαι ὡς και τῆ νύχτα

'Όταν φορῶ τό σκοῦφο μου, θά κάμω

Τὸ Μαῦρο νά μου λέγει εὐχαριστῶ,

Νά μ' ἀγαπᾶ νά μέ πλερόνει κι' ἔλας,

Γιατί τὸνκάνω ἐπίσημα φορτίκι,

Κι' ὡς που νά τοῦρθει τρέλλα τοῦ χαλάω

Τήν ἡσυχία και τήν εἰρήνη. 'Ακόμη

Τὸ σκέδιο εἶναι ἐδῶ μέσα σκοτεινό :

Τὸ πρόσωπό τῆς ἔλο ἢ κκοσούνη

Μόνο στό ἔργο νά φανεῖ τό ἀφίνει.

Φεύγει.

ΣΚΗΝΗ Β'.

'Ενας δρόμος.

'Ερχεται ἕνας κήρυκας μέ μία προκήρυξη.

Λαός τὸν ἀκολουθάει.

ΚΗΡΥΚΑΣ. Εἶναι ἢ εὐχαρίστηση τοῦ 'Οθέλλου, τοῦ εὐγενικοῦ μας και γενναίου στρατηγοῦ, γιὰτί ἔφτασε τώρα ἢ εἰδηση, που μᾶς βεβαίονει γιά τό τελειωτικό χαμό τοῦ Τούρκικου τοῦ στόλου, κάθε ἄνθρωπος νά

παραδοθεῖ στό χαροκόπι. Κάποιοι ἄς χορέψουν, ἄλλοι ἄς ἀνάψουν φωτιές χαρᾶς, ὁ καθένας ἄς χαρεῖ κι' ἄς διασκεδάσει, καθῶς προτιμάει ἢ ψυχὴ του. Γιατί, χῶρια ἀπό αὐτὴν τὴν εἰδηση που μᾶς ἀναγκαστιάζει, σήμερα γιορτάζεται και ὁ γάμος του τέτοια εἶναι ἢ εὐχαριστήσῃ του και προστάζει νά διαλαληθεῖ. 'Όλα τὰ κελάρια τοῦ κάστρου θάναι ἀνοιχτά, κι' ὁ καθένας ἐλεύτερος νά πάει νά γευτεῖ, ἀπό τὰ τώρα, πέντε ἢ ὦρα, ὡς νά σημάνει ἢ κκιμπάνα τὲς ἔντεκα. 'Ο οὐρανός ἄς βλογηθεῖ τὸ νησί τῆς Κύπρος και τὸν εὐγενικό και γενναίο στρατηγό μας, τὸν 'Οθέλλο!

Φεύγουν.

ΣΚΗΝΗ Γ

'Ενα μακρυνάρι στό καστέλλι.

'Ερχονται ὁ 'Οθέλλος, ἢ Δεσδεμόνα, ὁ Κάσσιος και οἱ συνακόλουθοί τους.

ΟΘΕΛ. Καλὲ Μιχάλη, τοῦς σκοποὺς ἀπόψε

'Άμε νά ἰδεῖς. 'Άς ξέρουμε που πρέπει,

Γιά τὴν τιμὴ μας, οἱ ξεφάντωσές μας

Νά σταματοῦν, πρὶν χάσουμε τὴ γνώση.

ΚΑΣ. Παράγγειλα τοῦ Γιάγου νά τηράξει.

Μά μ' ἔλο αὐτό, μέ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια

Θά πάω νά ἰδῶ.

ΟΘΕΛ. Τίμος πολὺ εἶναι ὁ Γιάγος.

Μιχάλη, καληνύχτα, ἔλα πρῶι,

'Όσο μπορεῖς, νά σοῦ μιλήσω. Πάμε,

Γλυκειά μου ἀγάπη, τώρα ἔχουμε κάμει

Τὸ ἀπόχτημα. Οἱ κερκοῖ του εἶναι δικοί μας.

Τὸ διάφορο ἄς χαροῦμε συνατοῖ μας.

Καλὴ σας νύχτα, κύριοι.

'Ο 'Οθέλλος, ἢ Δεσδεμόνα και ἢ ἀκολουθία φεύγουν.

'Ερχεται ὁ Γιάγος.

ΚΑΣ. Γειά σου, Γιάγο.

Πρέπει νά πάμε ἀμέσως στοὺς σκοποὺς.

ΓΙΑΓ. 'Οχι τούτην τὴ στιγμὴ, ὑπασπιστή. Δέν εἶναι ἀκόμα δέκα ἢ ὦρα. 'Ο στρατηγός μας γι' ἀγάπη στή Δεσδεμόνα του μᾶς ἀπόλυσε τόσο ἐνωρὶς και γι' αὐτό δέν πρέπει νά τὸν κατηγορήσουμε. Δέν ἔχαροκόπησε ἀκόμα κκιμὰ νύχτα μαζὶ τῆς κκι αὐτὴ εἶναι διασκεδάση ὡς και γιά τό Δίξ.

ΚΑΣ. Εἶναι κυρὰ πολὺ χριτωμένη.

ΓΙΑΓ. Και τὸ ἐγγυῶμαι, εἶναι ἔλη πιγινίδια.

ΚΑΣ. 'Αληθινά, εἶναι ἕνα πλάσμα πολὺ ὄροσερό και πολὺ τρυφερό.

ΓΙΑΓ. Τί μάτι πῶχει! 'Εμὲ μου φαίνεται πῶς ἀχάει σὰ σάλπισμα προκλητικό.

ΚΑΣ. 'Ενα μάτι κκαλεστικό κι' ὅμως εἶναι πολὺ ταπεινὴ, μου φαίνεται.

ΓΙΑΓ. Κι' ὅταν μιλεῖ, δέν εἶναι σὰ νά ἐσῆμαινε ἢ σάλπιγγα τὸ γιουροῦσι τῆς ἀγάπης;

ΚΑΣ. Εἶναι ἀληθινὰ ἢ ἴδια ἢ τελειότητα.

(ἀκκολευθεῖ)